

Στα αγιάσματα και σεβάσματα της Πόλης

Της
**ΑΡΕΤΗΣ
ΤΖΑΝΕΤΟΠΟΥΛΟΥ***

Στις 12-15 Μαρτίου 2015 στην Κωνσταντινούπολη πραγματοποιήθηκε το 4ο Διεθνές Μαθητικό Συνέδριο αφιερωμένο στον Γεώργιο Βιζυνό με θέμα "Γεώργιος Βιζυνός. Είς την Πόλην". Διοργανωτές ήταν το Ζωγράφειο Λύκειο (Πόλη) και η εκπαιδευτήρια Μαντουλίδη (Θεο/νίκη) υπό την αιγίδα του Οικουμενικού Πατριαρχείου με πρωταγωνιστές τον κ. Γιάννη Δερμιτζόγλου, διευθυντή του Ζωγράφειου και της κ. Άσπας Χασιώτη - Δερμιτζόγλου, διευθύντριας των εκπαιδευτηρίων Μαντουλίδη. Αξίζει να σημειωθεί ότι το Διεθνές Μαθητικό Συνέδριο στην Πόλη διοργανώνεται για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά. Σε προηγούμενες διοργανώσεις τιμήθηκαν ο Γ. Σεφέρης, ο Κ. Π. Καβάφης και ο Α. Παπαδιαμάντης. Καθηγητές της πανεπιστημιακής κοινότητας από τους πιο καταξιωμένους των ανθρωπιστικών σπουδών, μαθητές, ηθοποιοί και δημοσιογράφοι συμμετείχαν στο Συνέδριο για να προσεγγίσουν τη ζωή και το έργο του μεγάλου Έλληνα πεζογράφου, ποιητή και λογιού. Αναφέρω ενδεικτικά: Φραγκίσκος Αμπατζοπούλου, καθηγήτρια του Τμήματος Φιλολογίας του ΑΠΘ, Θανάσης Βαλτινός, συγγραφέας, αντιπρόεδρος Ακαδημίας Αθηνών, Λάμπρος Βαρελάς, επίκουρος καθηγητής του Τμήματος Φιλολογίας του ΑΠΘ, Κατρίν Βελισσαρά, τ. διευθύντρια Εθνικού Κέντρου Βιβλίου, Ερατοθένης Καψωμένος, ομότιμος καθηγητής του Τμήματος Φιλολογίας του ΠΙ, Θωμάς Κοροβίνης, φιλόλογος, συγγραφέας, Peter Mackridge, καθηγητής του Τμήματος Μεσαιωνικών και Σύγχρονων Γλωσσών του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης, Πέτρος Μάρκαρας, συγγραφέας, Γιώργος Σκαμπαρδώνης, συγγραφέας, Ιριγένεια Τριάντου-Καψωμένου, αναπληρώτρια καθηγήτρια του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του ΠΙ, Γεωργία Φαρινού-Μαλαματιάρη, καθηγήτρια του Τμήματος Φιλολογίας του ΑΠΘ, Ασπασία Χασιώτη, δρ. Φιλολογίας, γενική διευθύντρια Εκπαιδευτηρίων Μαντουλίδη, Ερατώ Χατζησοφία, επίκουρη καθηγήτρια της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών, Μιχάλης Χρυσανθόπουλος, καθηγητής του Τμήματος Φιλολογίας του ΑΠΘ. Οι πανεπιστημιακοί και οι συγγραφείς μαζί με τους μαθητές πραγματοποιούν εισηγήσεις και ομιλήσεις πάνω στις θεματικές ενότητες: Διαδρομές του Βιζυνίου: Βιζύη, Κύπρος Κωνσταντινούπολη, Αθήνα - Ο Βιζυνός και οι Πατρίδες - Θέματα της Ποίησης και της Πεζογραφίας του Βιζυνίου - Βιζυνός και Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία - Βιζυνός και Κριτική - Συντεταγμένες του λογοτεχνικού έργου του Γ. Βιζυνίου. Τεχνικές, θεματικές και ομασιακές περιεχόμενα: Αφηγηματική, ψυχαναλυτική και ιδεολογική ερμηνεία. - Βιζυνός: Γλώσσα και Στίχη - Η θεωρητική σκέψη του Βιζυνίου - Βιζυνός και τέχνες. Τα σχολεία που συμμετείχαν ήταν: 4ο ΓΕΛ Αλίμου, Αμερικάνικο Κολλέγιο Ελλάδος, Εκκλησιαστικό Λύκειο Ξάνθης, Εκπαιδευτήρια Αυγουλέα - Λινδαράτου, Εκ-

παιδευτήρια Γείτονα, Εκπαιδευτήρια Σύγχρονη Παιδεία, Ζάππειο Λύκειο, Ζωγράφειο Λύκειο, Κολλέγιο Αθηνών, Κολλέγιο Ψυχικού, Λεόντιο Λύκειο Ν. Σμυρνης, Μεγάλη του Γένους Σχολή, Μουσικό Σχολείο Βόλου, Παγκύπριο Λύκειο Λευκωσίας, Σχολή Μωραϊτών. Ας σημειωθεί ότι στο Ζωγράφειο οργανώθηκε εικαστική έκθεση από το Γ' Εργαστήριο Ζωγραφικής της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών της Αθήνας, με επίμελεια της επίκουρης καθηγήτριας Ερατώ Χατζησοφία, στην οποία οι φοιτητές παρουσίασαν έργα τους εμπνευσμένα από τη ζωή και το έργο του Βιζυνίου. Το Μουσικό Σχολείο παρουσίασε στο συνέδριο τη μουσική παράσταση "Η Πόλη της μουσικής και η μουσική της Πόλης" με τραγούδια της Θράκης, γενέτειρας του Βιζυνίου και της Πόλης, της πόλης της πρώτης παιδείας του λογοτέχνη. Συμμετείχαμε στο συνέδριο συνεργαζόμενοι με τον συγγραφέα Θωμά Κοροβίνου, ο οποίος παρουσίασε την εισήγησή του "Με γνώση και με έρωτα: το παράδειγμα του Βιζυνίου ως σύνομο μάθημα πατριδογνωσίας - το πρώτο φιλί - ένα απόγευμα του Γιωργάκη Βιζυνίου" στο Οθωμανικό χαρέμι (δίνγημα). Η αναμονή, ο στόχος, η επιλογή των μουσικών θεμάτων, η προστομιοσία, η διδασκαλία, η ομιλήσεις αποτέλεσαν ένα μεγάλο "ταξίδι" το ίδιο ουσιαστικό και πολύτιμο σε εμπειρίες με το ταξίδι που ξεκίνησε στις 11 Μαρτίου από το σχολείο με τις ευχές, τις αγκαλιές και την αγωνία στα μάτια των γονιών που μας εμπιστεύονταν

τα παιδιά τους. Και εμείς, η κ. Σίαρα Κερασία, η κ. Αγκωστής Βασιλίας, η κ. Παυλίδη Ευαγγελία και η υπογράφοσα πεπεισμένοι για τη σημασία του εκπαιδευτικού αυτού εγχειρήματος που η συμμετοχή στο συνέδριο θα ομίλησε, τους υποσχεθήκαμε ότι θα τους τα "παράδωσουμε" ακόμη πιο "γλυκούς" σε εμπειρίες και γνώσεις. Ο δρόμος, ο Έβρος, τα σύνορα, οι χαιρετισμοί στους Έλληνες και Τούρκους φαντάρος, οι πόλεις της Τουρκίας και η πρώτη θολή από την ομίληση εικόνα μιας πολύβουης βραδινής Κωνσταντινούπολης γράφτηκαν στο ημερολόγιο της πρώτης ημέρας της εκδρομής μας. Η φωνή του μουσείου αντήχησε στ' αυτιά μας την άλλη μέρα το πρωί ενώ οι πρώτες εικόνες του Βόσπορου και της Πόλης από τα παράθυρα του ξενοδοχείου συνοδεύτηκαν από την πρωινή υγρασία. Η κήρυξη των εργασιών του συνεδρίου στις 12 Μαρτίου έγινε από τον πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο και το συνέδριο άρχισε με απαγγελίες των ηθοποιών Αλεξάνδρας Σακελλαροπούλου, Μηνά Χατζησοφία, Γιούλικας Σκαφίρα και Κων/νου Φαλελάκη ώστε όλοι να θυμηθούμε "Ξαναδιαβάζοντας Γεώργιο Βιζυνό". Με τις πέντε συνεδρίες, τις εισηγήσεις, την αυτοπρόσωπη ως προς την τήρηση του χρόνου και την εξαιρετική φιλοξενία του Ζωγράφειου Λυκείου τελειώνει η μέρα μας ενώ ρίχνουμε κλεφτές ματιές, υγρές των μεγάλων και γεμάτες περιέργειας των μικρών, στις τάξεις, στους διαδρόμους, στα γραφεία ενός σχολείου που λειτουργεί από το 1893 και διδάσκει Ελληνικά. Στο τέλος της ημέρας μέσα από την πο-

λυπολιτική Ιστικήλαλ κατευθυνθήκαμε στο Σισμανόγλειο Μέγαρο του Γενικού Προξενείου της Ελλάδας με την τεράστια ελληνική σημαία να κυματίζει στην εισόδο του. Ο γενικός πρόεδρος κ. Μαθιουδάκης μας υποδέχτηκε και αφού παρακολουθήσαμε την προβολή της ταινίας του Λάκη Παπαστάθη "Το μόνον της ζωής ταξείδιον", την οποία προλόγισε ο ίδιος ο οκνοθέτης, απολαύσαμε τη δεξίωση προς τιμή των συνέδριων. Την Παρασκευή επισκεφθήκαμε την Αγία Σοφία στην περιοχή Sultanahmet. Η ουγκίνισσι, το δέντρο, είναι πάντα τα ίδια όσες φορές κι αν επισκεπτόμαστε αυτήν την εκκλησία όπου συναντήθηκε η Ιστορία με την τύχη των λαών. Κι όταν η μέρα είναι ηλιόλουστη και αστραφύει τα ψηφιδωτά που έχουν αποκαλυφθεί, καταγράφεται η ιστορία στις ψυχές όλων μας και κυρίως των μαθητών μας με ανεξίτηλα χρώματα. Στη συνέχεια ακολούθησε το προσκύνημα στη Παναγία των Βλαχερνών όπου παρακολουθήσαμε τους Γ' Χαιρετισμούς οι οποίοι τελούνται κάθε χρόνο το πρωί προεξάρχοντος του Πατριάρχη. Η ουγκίνισσι μας ήταν μεγάλη όταν ο Πατριάρχης ζήτησε το Μουσικό Σχολείο Βόλου να ψάλλει "Τη Υπερμάχου". Και ενώ το Συνέδριο ξανάρχισε τις εργασίες του ερείπε κατευθυνθήκαμε στην πλατεία Ταξίμ και στην εκκλησία της Αγίας Τριάδας όπου ο βυζαντινός χορός του σχολείου έφαλε τους Χαιρετισμούς. Μόνο η εικόνα μεγάλων ανθρώπων που εκλαίγαν θα μπορούσε ίσως να μεταδώσει τη ουγκίνισσι της στιγμής, μιας πολύτιμης στιγμής που πιστεύω ότι οι μαθητές μας θα

την κρατήσουν σαν φυλακτό στη ζωή τους. Το συνέδριο συνεχίζεται και οι 56 μαθητές και μαθήτριες ετοιμάζονται για την παρουσίαση. Κανονάκια, λαούτα και η πολιτική λύρα μαζί με τις φωνές των παιδιών συγχλώνισαν. Ο Χρήστος Βουλκλής μας μάγεψε με το τραγούδι "Στο πα και στο ξαναλέω" και όλοι τραγούδησαν μαζί με τα παιδιά "Στο Γαλάτα ψηλή βροχή και στα Τατούλα μπόρα, βασιλίωση των κοριτσιών είναι η Μαυροφόρα, Έχε για Παναγιά τα μιλώσαμε/, όνειρο ήτανε, τα Απομονώσαμε./ Στο Γαλάτα θα πιο κραιο, στο Πέρα θα μεθύσω, και με απ' το Γεντί Κουλέ κοπέλα θ' αγαπήσω.../ Γεντί Κουλέ και Θαραπέια, Τατούλα και Νιχώρι,/ αυτά τα τέσσερα χωρία, μορφαίνουμε την Πόλη". Το Σάββατο αναχωρήσαμε από τη βαπορόσκαλα Kabatas για τη Θεολογική Σχολή της Χάλκης. Οι αμέτρητοι γέλιοι του Βόσπορου μας ονόδευσαν στο ταξίδι μας, ενώ η εισόδος μας και η περιδιάβαση στην σχολή που λειτουργεί ως μοναστήρι αποτέλεσε ιδιαίτερη τιμή και εμπειρία. Το κέρι που ανάψαμε στην εκκλησία και το προσκύνημά μας σε είναι ένα μεγάλο ευχαριστώ γι' αυτούς τους δασκάλους και γι' αυτούς τους μαθητές που φοίτησαν εκεί. Το μνημόσυνο στον ποιητή Ηλία Τανταλίδη, στον τυφλό δάσκαλο του Βιζυνίου που είναι θαμμένος στο προαύλιο της Σχολής, πήρε για μας τη συμβολική σημασία της προσφοράς και των δρόμων που μπορεί ένας "δάσκαλος" ν' ανοίξει για τους μαθητές του. Η βροχερή Πρίγκηπος μας υποδέχτηκε και οι αναγνώσεις ποιημάτων και πεζών του Γ. Βιζυνίου στην εκκλησία του Αγίου Δημητρίου με τους ήχους του βυζαντινού συνόλου του σχολείου άρχισαν να γράφουν τις τελευταίες σελίδες του Συνεδρίου, το οποίο και ολοκληρώθηκε με περιήγηση και ομιλήσεις εν πλω στο Βόσπορο μαθητών με τέσσερις βραβευμένους συγγραφείς, Θ. Βαλτινό, Μ. Δούκα, Π. Μάρκαρα, Γ. Σκαμπαρδώνη, τον ποιητή Γ. Πάσχου και τον καθηγητή της Οξφόρδης Ρ. Mackridge με θέμα "Εμείς και ο Βιζυνός". Συντονιστής του ομιλήτη ήταν ο δημοσιογράφος Μανώλης Πημπλής. Δεν θα μπορούσε παρά να γίνει κι ένα μεγάλο γλέντι στο όπου μικροί και μεγάλοι στο Μέγα Ρεύμα χορεύσαμε, γελώσαμε και δώσαμε τα χέρια για το επόμενο συνέδριο το αφιερωμένο στον Οδυσσεά Ελύτη. Η επιστροφή μας την Κυριακή ξεκίνησε με ένα κέρι στον Άγιο Γεώργιο στο Πατριαρχείο και τις γλυκές στιγμές να παίρνουμε όλοι ενθύμια και μικροπράγματα για τους αγαπημένους που ήδη μας περιμένουν με αγωνία. Αφήνοντας την Πόλη πίσω μας, αλλά βαθιά χαραγμένη στην ψυχή μας. Την πήραμε μαζί μας. Για τους μαθητές μας και για μας είναι και θα είναι η Βασιλεύουσα της καρδιάς μας. Ο δρόμος της επιστροφής, ο ίδιος δρόμος, διαφορετικός τώρα, θλιμμένος και χαρούμενος μαζί. Μοναδικός μας προορισμό το σχολείο μας, το σπίτι μας, οι αγαπημένοι μας. Επόμενος προορισμός και στόχος το 5ο Διεθνές Μαθητικό Συνέδριο στην Πόλη, στα αγιάσματα και σεβάσματα της

* Η Αρετή Τζανετοπούλου είναι διευθύντρια Μουσικού Σχολείου, δρ. Φιλολογίας